

Bijlage 2: grafieken en tabellen verkeersveiligheid en dataverantwoording

Toelichting op dataverzameling

Voor cijfers over verkeersslachtoffers en -doden maakt de provincie gebruik van (1) het CBS en (2) de BRON/STAR registratie.

De gegevens van het CBS worden landelijk als het officiële aantal gehanteerd. Politieregistraties (BRON) worden hierbij aangevuld met de registratie van doodsoorzakenverklaringen. Bij doodsoorzakenverklaringen worden ook verkeersdoden die binnen 30 dagen na een verkeersongeval zijn overleden meegenomen, waardoor het aantal verkeersdoden op basis van het CBS in veel gevallen hoger is dan het aantal verkeersdoden uit BRON. Het CBS publiceert bij de bekendmaking van de verkeersdoden in april echter niet meer dan een totaalcijfer van het aantal dodelijke slachtoffers op provinciaal niveau. Op basis van deze statistiek is het niet mogelijk om iets te zeggen over bijvoorbeeld het aantal fietsslachtoffers in de provincie. Om hier een beeld van te kunnen geven raadplegen wij BRON/STAR gegevens. Hierin worden gegevens van politie, Rijkswaterstaat en MobielSchademelders met elkaar gecombineerd.

Tot 2015 was er bij BRON sprake van sterke onderregistratie, waardoor we minder zicht hadden op het aantal en de omstandigheden van ongevallen. Sinds de STAR Safety Deal (2014) is de registratiegraad verbeterd. De kwaliteit ervan is echter nog niet optimaal. Om beter zicht te hebben op verkeersslachtoffers en de toedracht van ongevallen zijn wij samen met VeiligheidNL gestart met het verzamelen van aanvullende cijfers. Het project loopt sinds 2018 en maakt gebruik van data van verschillende Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen en Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV's).

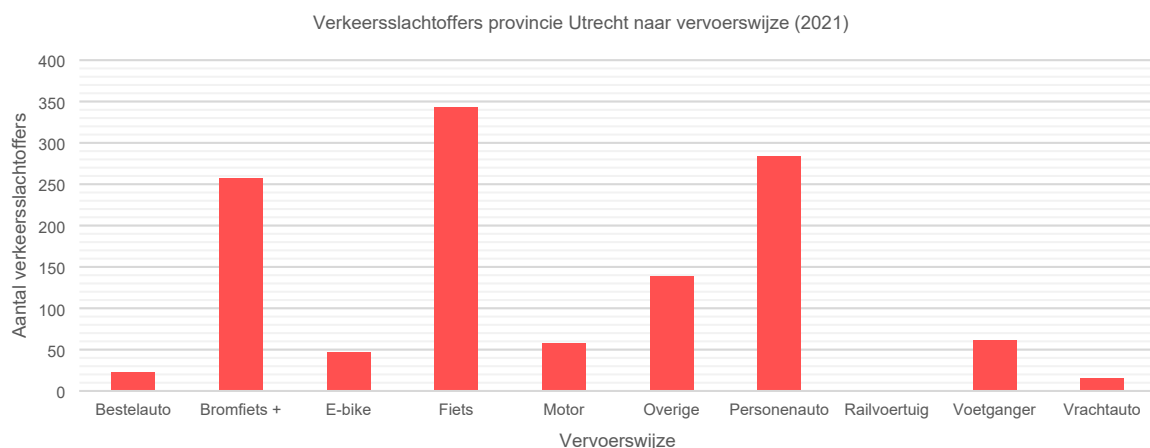
Op basis van eerste analyses zien we dat deze gegevens een veel groter aantal verkeersslachtoffers en meer detailinformatie over toedracht en omstandigheden bevatten dan BRON/STAR (voor 2018 geldt bijvoorbeeld dat de RAVU-data driemaal zoveel verkeersslachtoffers bevat dan op basis van BRON werd aangenomen). Zodra deze gegevens beschikbaar komen worden ze opgenomen in de Verkeersveiligheidsmonitor.

Grafieken en tabellen verkeersveiligheid Verkeersslachtoffers in de provincie Utrecht naar vervoerswijze

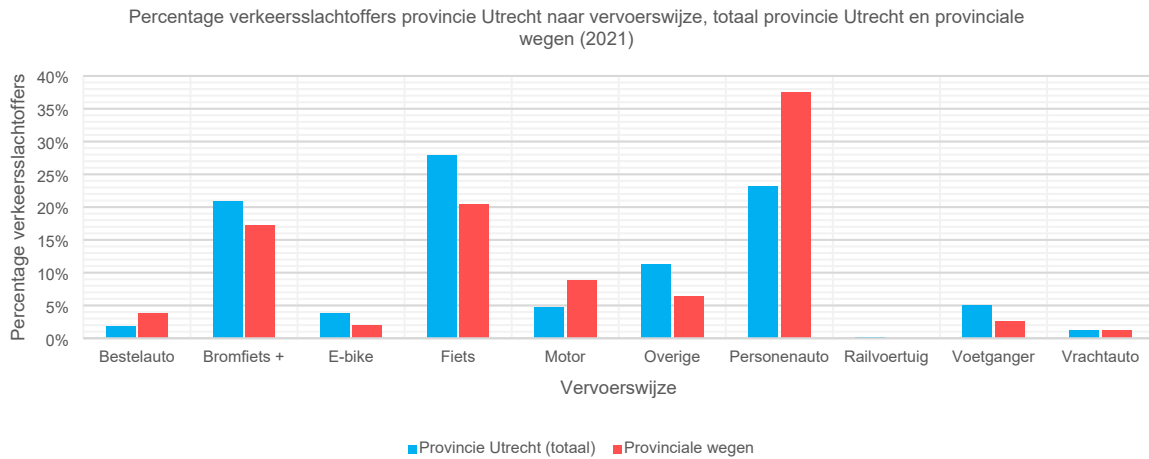
In de provincie vielen in 2021 de meeste verkeersslachtoffers onder fietsers (343 slachtoffers, 28% van het totaal aantal slachtoffers), gevolgd door inzittenden van een personenauto (284 slachtoffers) en bestuurders/passagiers van een bromfiets+ (257 slachtoffers). In totaal behoort circa 62,5% van alle verkeersslachtoffers tot de groep 'kwetsbare verkeersdeelnemers' (voetganger, fiets, e-bike, bromfiets+ en motor). Absoluut gezien is de omvang van deze groep slachtoffers afgenomen van 1213 in 2018 naar 766 in 2021. Deze daling zit met name in het aantal slachtoffers onder fietsers en bromfietsers. Hier zijn, vergeleken met 2018, in 2021 respectievelijk 204 en 131 minder slachtoffers gevallen. In deze periode nam ook het aantal slachtoffers onder inzittenden van een personenauto sterk af, van 485 in 2018 naar 284 in 2021. Uitgezonderd van de vervoerswijze 'overige' is er bij geen enkele vervoerswijze sprake van een (sterke) toename in het aantal verkeersslachtoffers.

Provinciale wegen vergeleken met het totaal van de provincie Utrecht wijkt iets af van bovenstaand beeld. Ook op onze wegen vielen in 2021 de meeste slachtoffers onder bromfietsers+, fietsers en inzittenden van een personenauto. Echter, de meeste slachtoffers vielen niet onder fietsers, maar onder inzittenden van een personenauto (38% van het totaal). Ook is het aandeel slachtoffers met de vervoerswijze 'motor' en 'bestelauto' groter dan het provinciale totaal. Het aandeel bromfietsers+, e-bikes, fietsers en voetgangers is dan weer lager.

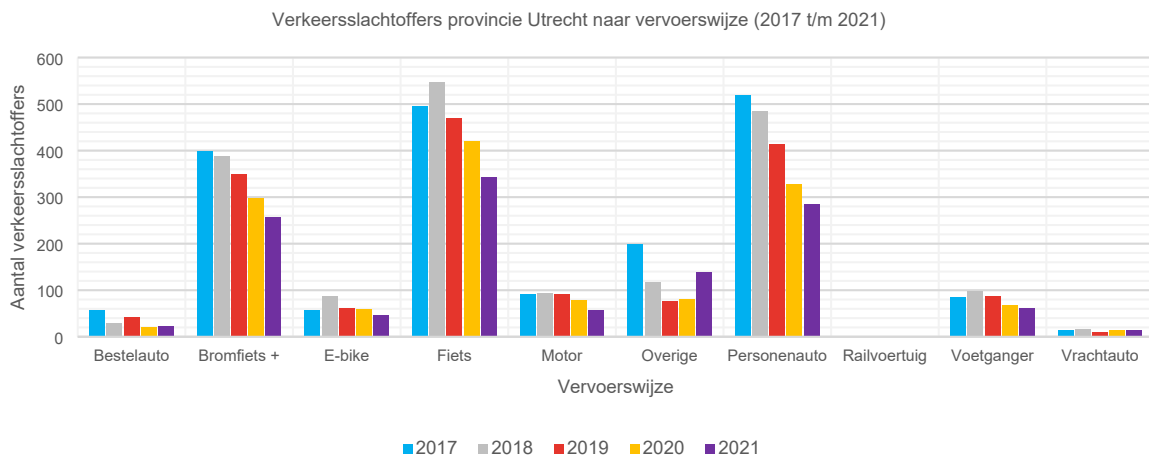
Figuur 5 – Verkeersslachtoffers provinciale wegen naar vervoerswijze (2021)

Figuur 6 – Verkeersslachtoffers naar vervoerswijze, totaal provincie Utrecht en provinciale wegen (2021)

Figuur 7 – Verkeersslachtoffers provincie Utrecht naar vervoerswijze (2017 t/m 2021)

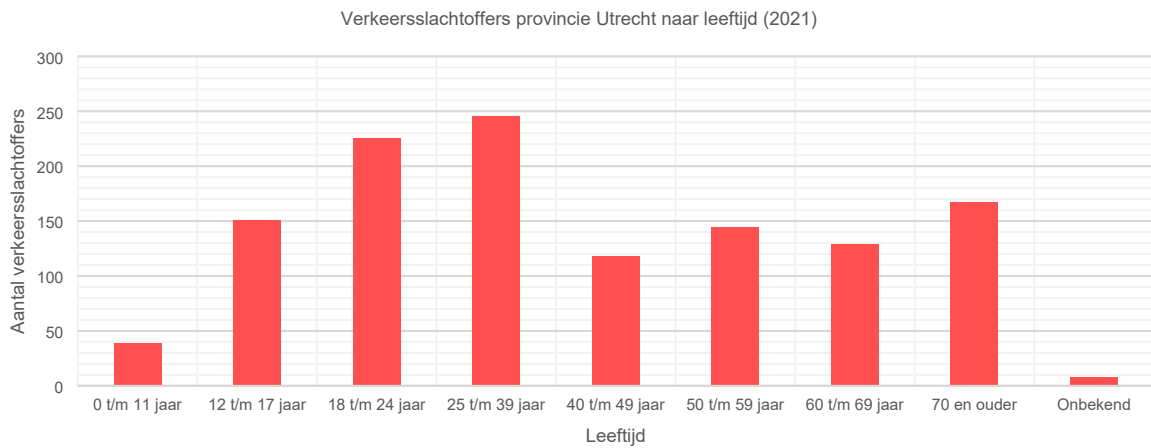

Verkeersslachtoffers in de provincie Utrecht naar leeftijd

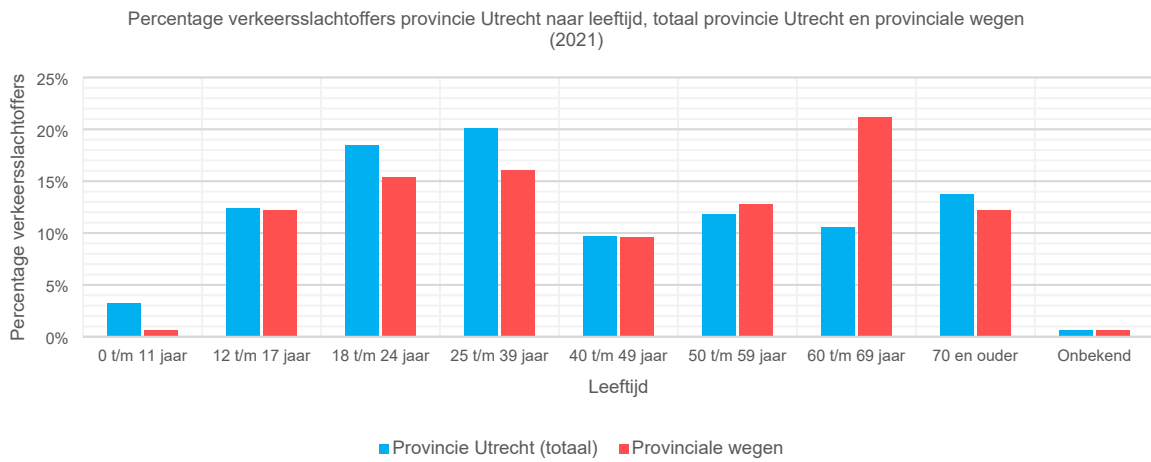
Wat betreft leeftijd is de verdeling van het aantal verkeersslachtoffers redelijk gelijkmatig. Wel springen twee categorieën er iets meer uit: 18 tot en met 24-jarigen (225 slachtoffers, 18%) en 25 tot en met 39-jarigen (245 slachtoffers, 20%). Vanaf 2018 is er sprake van een continue daling aan verkeersslachtoffers bij nagenoeg elke leeftijdscategorie. Absoluut gezien is deze daling het sterkst in de categorie 25 t/m 39-jarigen (afname van 158 slachtoffers). De ontwikkeling van het aantal slachtoffers met een leeftijd van 70 jaar en ouder wijkt hiervan af. Tot en met 2020 was ook hier sprake van een daling in slachtoffers, maar vergeleken met dit jaar is het aantal slachtoffers in 2021 gestegen van 157 naar 167. Hiermee is het qua aantal verkeersslachtoffers de derde groep.

De situatie op provinciale wegen is op een aantal punten anders dan die op het gehele, provinciale niveau. Op provinciale wegen vielen in 2021 namelijk de meeste slachtoffers onder 60 t/m 69-jarigen (33 slachtoffers, 21%). Ook is het aandeel slachtoffers onder 50 t/m 59-jarigen iets hoger dan het provinciale aandeel. Het aandeel slachtoffers onder 0 tot en met 11-jarigen, 18 tot en met 24-jarigen, 25 tot en met 39-jarigen en 70+ jarigen is dan weer lager in vergelijking met de provinciale cijfers.

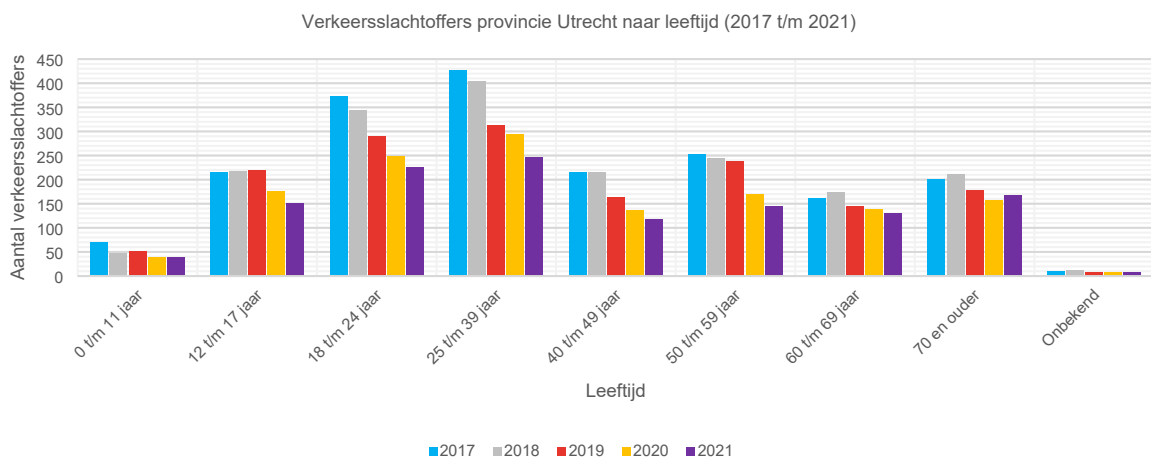
Figuur 8 – Verkeersslachtoffers provinciale wegen naar leeftijd (2021)

Figuur 9 – Verkeersslachtoffers provinciale wegen naar leeftijd, totaal provincie Utrecht en provinciale wegen (2021)

Figuur 10 – Verkeersslachtoffers provincie Utrecht naar leeftijd (2017 t/m 2021)

In onderstaand figuur zijn verkeersslachtoffers in 2021 afgezet naar zowel vervoerswijze als leeftijd. Wat betreft het aantal slachtoffers vallen de volgende groepen op:

- 25 tot en met 39-jarigen in een personenauto (87 slachtoffers);
- 18 tot en met 24-jarigen op een bromfiets+ (81 slachtoffers);
- 12 tot en met 17-jarigen op een bromfiets+ (75 slachtoffers);
- 70-plussers op een fiets (67 slachtoffers);
- 25 tot en met 39-jarigen op een fiets (57 slachtoffers).

Figuur 11 – Verkeersslachtoffers provincie Utrecht naar vervoerswijze en leeftijd (2021)

Vervoerswijze	Leeftijd								
	0 t/m 11 jaar	12 t/m 17 jaar	18 t/m 24 jaar	25 t/m 39 jaar	40 t/m 49 jaar	50 t/m 59 jaar	60 t/m 69 jaar	70 en ouder	Onbekend
Bestelauto	2	0	2	6	3	5	4	0	0
Bromfiets +	0	75	81	29	12	31	13	15	1
E-bike	0	2	1	7	3	6	10	17	1
Fiets	16	45	28	57	40	38	49	67	3
Motor	0	0	16	17	7	10	7	1	0
Overige	7	17	25	24	15	14	12	23	1
Personenauto	7	11	63	87	27	34	23	31	1
Railvoertuig	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Voetganger	7	1	5	16	7	6	6	12	1
Vrachtauto	0	0	4	2	4	0	4	1	0
Totaal	39	151	225	245	118	144	129	167	8